

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

> Retouradres Postbus 2730 3500 GS Utrecht

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
t.a.v. Directie Kinderopvang/Team Directeur
Postbus 90801
2509 LV Den Haag

Locatie Utrecht

Park Voorn 4
Postbus 2730
3500 GS Utrecht

T 088 669 6000

www.onderwijsinspectie.nl

Contact

Onze referentie

5407243

Uw referentie

2019-0000109866

Datum 17 september 2019
Betreft Uitvoeringstoets wetsvoorstel OPC's

Geachte heer G.J. Buitendijk,

De Inspectie van het Onderwijs heeft naar aanleiding van uw verzoek, (kenmerk 2019-0000109866) tot het doen van een uitvoeringstoets op het wetsvoorstel Ouderparticipatiecrèches de tekst van de wet en het besluit in eerste instantie beoordeeld vanuit haar rol als interbestuurlijk toezichthouder. Daarnaast zijn enkele opmerkingen gemaakt die niet direct de uitvoering van het interbestuurlijk toezicht raken, maar die de inspectie toch belangrijk vindt om te benoemen.

Ter wille van de leesbaarheid is de reactie als volgt opgezet. In deze brief een algemene reactie met een bijlage waarin op een aantal punten specifiek wordt ingegaan. Vervolgens treft u de voorgelegde concepttekst van wet en besluit aan, waarin de inspectie op kleinere punten enkele opmerkingen heeft gemaakt die weinig tot geen uitleg behoeven.

Algemeen:

Het is goed dat er met dit wetsvoorstel een einde komt aan een periode waarin de ouderparticipatiecrèches (OPC's) in een bijzondere positie verkeren. Zowel voor de OPC's en de ouders, als voor gemeenten en toezichthoudende GGD-en.

Het is helder dat de OPC's op een aantal eisen in de wetgeving geen invulling kunnen geven, door de aard van de opvang. Dat zijn belangrijke kwaliteitseisen die aan de reguliere kinderopvang wel worden gesteld.

Het is van groot belang dat dit wetsvoorstel tegemoet komt aan de eisen die gesteld worden aan verantwoorde kinderopvang, de continuïteit van de kinderopvang in het algemeen en de wensen van ouders om zelf een kinderopvang te exploiteren. Een ingewikkeld speelveld met soms tegengestelde belangen, maar met een centraal uitgangspunt van kwaliteit voor kinderen in de opvang.

Het toezicht op de OPC's is niet anders dan voor andere kindercentra. Dat OPC's juridisch gezien op dezelfde wijze als andere kindercentra worden onderzocht (met inachtneming van de Beleidsregels werkwijze toezichthouder kinderopvang) is een logisch uitgangspunt.

Locatie Utrecht

Datum
17 september 2019

Onze referentie
5407243

De huidige OPC's zijn geconcentreerd in Utrecht en Amsterdam. Met dit wetsvoorstel kan het zijn dat elders in het land ook OPC's gaan ontstaan. Het is daarom van belang dat alle GGD-en en gemeenten betrokken worden in de communicatie van de nieuwe wetgeving en onderliggende regelgeving. Het is van belang dat de toezichthouders en de gemeenten waar de huidige OPC's zich bevinden, voldoende de tijd krijgen om te anticiperen op de nieuwe situatie. En dat zij tevens voldoende zijn toegerust op de uitoefening van toezicht en handhaving op het moment van inwerkingtreding.

Onduidelijkheden wetsvoorstel:

De inspectie constateert tenslotte een aantal onduidelijkheden in het huidige wetsvoorstel, die mogelijk belemmerend kunnen werken in de uitvoering. Zie hiervoor bijlage 1.

Hiervoor vraag ik uw aandacht, omdat op het moment dat in het toezicht en de handhaving kinderopvang door gemeenten er onduidelijkheden zijn, dit gevolgen kan hebben voor de uitvoering van het interbestuurlijk toezicht.

De meer specifieke opmerkingen zijn opgenomen in een tweede bijlage. Deze is in digitaal formaat reeds toegezonden aan de Directie Kinderopvang SZW.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

drs. R. (Rutger) H. Meijer
directeur toezicht primair onderwijs en kinderopvang

Bijlage 1:

Meer specifieke opmerkingen:

Onderdeel G:

De inspectie leest in het voorstel dat art. 1.60a (de vrijstellingen voor een OPC) niet van toepassing kunnen zijn op een kindercentrum in een lidstaat of Zwitserland. Betekent dit wel dat de mogelijkheid bestaat om een OPC in een andere lidstaat op te starten? De inspectie vraagt zich af of dit de bedoeling van de wetgever is en merkt overigens op dat de tekst voor een lezer niet heel duidelijk is. Het verdient aandacht om in de toelichting nader op de bedoeling in te gaan.

Onderdeel I:

Met de verwijzing van 1.57 Wko wordt o.a. beoogd om de participerende ouder gelijk te stellen aan de beroepskracht. De inspectie vraagt zich af of de begrippen zo geformuleerd zijn dat alle noodzakelijke artikelen van de wet en regelgeving van toepassing zijn op OPC's en participerende ouders. Als voorbeeld artikel 1.51b waarin niet de beroepskracht wordt genoemd, maar 'een bij zijn onderneming werkzaam persoon'. Door het gebruik van verschillende termen is onduidelijk of artikel 1.51b en c voor nu en straks wel geldend zijn voor OPC's. De inspectie gaat er vanuit dat het wel de bedoeling van de wetgever is om de meld- en overlegplicht ook bij OPC's te laten gelden.

Het verdient aandacht om na te gaan of de gelijkstelling van participerende ouder met beroepskracht in de regelgeving wel overal de goede uitwerking heeft. Meer nog, of nu al alle gewenste artikelen onverkort geldend zijn voor OPC's en hun (participerende) ouders.

Financiële gevolgen:

Naast de eerder genoemde toezichtskosten die waarschijnlijk hoger liggen en dus voor rekening van de gemeente (en GGD) komen, zijn er nog verdergaande financiële gevolgen door dit wetsvoorstel. Die staan verder af van het interbestuurlijk toezicht, maar de inspectie heeft hier toch enkele aantekeningen bij.

In het oog springend is de keuze van de wetgever om de hoogte van de toeslag voor ouders niet aan te passen. Dit kan verschillende gevolgen hebben.

De OPC's hanteren momenteel nog een lagere prijs dan gewone kindercentra of gastouders. Met het gegeven dat de toeslag niet naar beneden wordt bijgesteld, geeft dit de bestaande OPC's de mogelijkheid om de prijs omhoog te schroeven. Dat extra geld moet geïnvesteerd worden in de opvang. Maar dat kan uiteraard met verschillende doeleinden worden ingezet: meer excursies, speelgoed, huisvesting, inhuur externen voor activiteiten etc. Dit alles geeft een andere concurrentiepositie voor reguliere kinderopvang.

Locatie Utrecht

Datum

17 september 2019

Onze referentie

5407243

Zij kunnen daarmee in een oneerlijker concurrentiepositie komen. De inspectie vraagt zich of er gekeken is naar dit aspect van mededingingsrecht.

ICT:

Voor de inspectie en het interbestuurlijk toezicht is het van belang dat de data van OPC's herkenbaar zijn in de systemen en geselecteerd kunnen worden. Dit is vooral van belang in de aanlooperperiode, maar ook als de locatie na deze periode is geregistreerd en is opgenomen met een nummer.

Rechtsvorm:

Het wetsvoorstel gaat uit van de huidige organisaties van OPC's. Die hebben zich allen in Verenigingsvorm georganiseerd. De inspectie vraagt zich af of het mogelijk is dat er andere rechtsvormen worden gekozen of dat een vereniging zich om laat zetten naar een andere rechtsvorm, en wat hier de gevolgen van kunnen zijn. Er lijkt geen beletsel te zijn om een andere rechtsvorm te kiezen. De inspectie vraagt zich af of dit wenselijk is.